

tárást augusztusban végeztük. A feltárt jelenségek közül 31 szkíta, 14 Árpád-kori.

A *szkíta* objektumok a teljes szakaszon megfigyelhetők voltak: 28 többnyire nagyméretű, mély tárológödör és verem mellett 2 kutat és egy kemencét tártunk fel. A leletgazdag gödrökből sok kerámiatöredék, paticsdarab és állatcsont került napvilágra. A két nagyméretű, leletszegény, mély kútban semmilyen bélés nyomát nem észleltük. Az agyagból tapasztott nagyméretű kemence platnijába csontdarabok voltak beágyazva.

A 7 Árpád-kori gödörben főleg cserépbogrács- és fazékdarabokat találtunk. A 3 jól kiégett, agyagból készített kemence sütőfelületébe ebben az időszakban is kerámiadarabokat, állatcsontokat tapasztottak. Az egyik Árpád-kori gödör közelében 4 szabálytalanul elhelyezkedő cölöplyuk nyomát figyeltük meg. A nyomvonal É-i része egy régi, mára már részben feltöltődött folyómedret keresztezett, melynek mindkét magaspártján sűrűsödtek az Árpád-kori jelenségek.

A lelőhely egy ÉK–DNy irányú hosszú háton található. Kiterjedésének É-i és D-i szélét a legszélső feltárt objektumok adják meg, K-i oldalát egy 600–700 m hosszú és 300–400 m széles, náddal sűrűn benőtt mocsár határolja. A lelőhely Ny-i széle mára már teljesen elpusztult. Az ingovány túlsó oldalán olyan alacsony, vizenyős, szikes rét található, ahol nem találtuk nyomát régészeti jelenségeknek. A lelőhely K-i irányban tovább húzódik a régi temető egész területén.

Munkatársak: Fehér Mónika régészhallgató, Balogh Csaba ásatási technikus, Rák Rezső fotós.

SZOLNOKI LÁSZLÓ

24. Balmazújváros, Nyári-járás, Kecse-erdő

(Hajdú-Bihar megye) Sza, A

2007 júniusában egy hodályhoz tervezett juhfürösztő medence földmunkái során régészeti leletek kerültek elő, amit bejelentettek a Déri Múzeum Régészeti osztályának. Ez alapján végeztünk június 26. és július 11. között leletmentő feltárást, ami mindössze kb. 53 m² nagyságú területre terjedt ki. Összesen 20 objektumot különítettünk el, melyek közül 12 (különböző méretű, többnyire kerek, méhkas alakú tárológödrök) a római császárkori szarmata (2–3. századi) településhez volt köthető. A gödrökből elsősorban kerámia- és állatcsonttöredékekből (köztük terra sigillata töredékek is) álló gazdag leletanyag került elő.

Egy félig földbe mélyített téglalap alakú ház és egy trapéz keresztmetszetű árok a késő avar időszak (8–9. sz.) településéhez tartozott. A jellegzetes korongolt, hullámvonaldíszes fazekak mellett kézzel formált, belsőfüles cserépbogrács töredékei is előkerültek.

Hat objektum nem tartalmazott keltező értékű leletanyagot.

Munkatársak: Tóth Mihályné technikus, Tóth Miklós rajzoló.

DANI JÁNOS

25. Balmazújváros határa

(Hajdú-Bihar megye) U, R, Sza, Á

A Hortobágyi Nemzeti Park 72 km elektromos légkábel cserélt földkábelre a „Natura 2000” program keretében. A tervezett nyomvonal több régészeti lelőhelyet érintett, melyek területén a Hajdú-Bihar Megyei Múzeumok Igazgatósága 2006–2007-ben megelőző feltárást végzett.

Darucsorda-járás: A Keleti-főcsatornától É-ra, a Darucsorda-kút pusztá területén 2007. szeptember 13–24. között végeztük a feltárást. A lelőhely védett legelőn helyezkedik el egy mélyedésben. A kivitelezési munkák közben az érintett szakaszon 5–6 sötét objektumfoltot észleltünk a kábelárok oldalában és sok őskori/neolitik kerámiadarabot és állati csontokat találtunk a kitermelt földben. A nyomvonal közel 250 m hosszan haladt keresztül az AVK telepen, melynek 10 objektumát tártuk fel. A megfigyelt jelenségekből 7 gödör, 2 piskóta alakú cölöphely és 1 kút. A 2,5 m átmérőjű, kerek, befelé szűkülő falú kútnál semmiféle tartószerkezetet nem tudtunk megfigyelni. A gödrök változó mélységűek és változó méretűek voltak. Leletanyaguk nagyon gazdag, rengeteg kerámiatöredéket, állatcsontot, paticsdarabot, orsógombot, csonteszközöket és obszidiánt találtunk. Ez a neolitik telep valószínűleg szorosan összefügg a 2006-ban feltárt Darucsorda-kút III. sz. lelőhely objektumaival, melyek a most észlelt gödröktől 300 m-re D-re jelentkeztek.

Génmegőrzőtelep: A Tiszacsege felé vezető országút jobb oldalán, a Hortobágy-folyó jobb partjához közel található a Hortobágyi Nemzeti Park génmegőrzőtelepe. A földmunkák közben 2007 augusztusának elején több sötét foltot észleltünk a kiásott kábelárok oldalában. Többszöri vizsgálódásunk ellenére sem találtunk leleteket a kitermelt földben, de az ároktól ÉK-re lévő magasparton, amely több száz méter hosszan húzódik a Hortobágy-folyó jobb partján, nagyon sok őskori és Árpád-kori kerámiadarabot figyeltünk meg egy védett marhalegelőn. Az árok másik, DNy-i oldalán erdő található, ezért ezt a részt nem tudtuk megvizsgálni. Valószínű, hogy a kábelárok a lelőhely DNy-i részét érintette. A feltárást 2007. augusztus 29. és szeptember 7. között végeztük. A humuszolás után 10 objektum sötét foltja jelentkezett a csaknem fehér színű, szikes altalajban. A kibontott objektumok közül 7 tartalmazott kora meghatározására alkalmas leleteket: egy neolitik (AVK) település jelenségei kerültek napvilágra. Feltártuk 2 épület és 5 árok maradványait, melyekből sok kerámia, patics és néhány állatcsontdarab került napvilágra. Két csak állatcsontokat tartalmazó árok és egy gödör korát nem lehetett meghatározni. A lelőhely – a felszínen észlelt leletek alapján – több száz méter hosszan folytatódik a Hortobágy-folyó jobb partján mindkét irányban, szélessége pedig 100–200 m között változik.

Kisszeg I.: 2007. február 28. és május 16. között a Hortobágy-folyótól D-re, a Kisszeg nevű határrészen végeztünk megelőző feltárást. Két régészeti korszak 79 objektumát tártuk fel. A 25 újkőkori objektum az alföldi vo-